

ÄGARDIREKTIV FÖR VATTEN OCH MILJÖ I VÄST AB

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Varberg Vatten AB och Falkenbergs Vatten- och Renhållnings AB (nedan ägarbolagen) som i sin tur ägs av Varbergs och Falkenbergs kommuner (nedan ägarkommunerna). Bolaget är en del av kommunernas verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta.

2. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. Ägardirektivet är bindande och ska i likhet med bolagets bolagsordning antas på bolagets stämma.

3. Kommunernas ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av ägarkommunernas kommunstyrelser. Kommunstyrelserna har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelserna den information om verksamheten som de begär.

Bolaget erinras om att kommunstyrelserna enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att ansvara för förvaltning, drift, underhåll, förnyelse och utveckling av ägarbolagens vatten och avloppsanläggningar och avfallsanläggningar samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska bedriva verksamhet som följer av ägarbolagens huvudmannaskap enligt lagen om allmänna vattentjänster samt hantera avfallshanteringen i ägarkommunerna utom den del som är att betrakta som myndighetsutövning.

Bolaget äger åta sig uppdrag för annan inom det kommunala kompetensområdet inom ovan angivna verksamhetsområden.

Bolaget bedriver verksamhet utifrån lokaliseringsprincipen och ska i sina kontakter med kommuninvånare och kunder tillämpa likställighetsprincipen. Verksamhet som bedrivs inom den kommunala vatten och avlopps- och avfallshanteringen är underkastad självkostnadsprincipen, övrig verksamhet ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer.

5. Ändamålet för bolagets verksamhet

Bolagets ändamål är att för ägarkommunernas behov driva och utveckla vatten- och avloppshantering samt kommunal avfallshantering. Bolaget syftar till att på ett resurseffektivt sätt dra nytta av stordriftsfördelar och skapa en ändamålsenlig och kompetent organisation.

Bolaget ska leverera och utveckla va- och avfallstjänster samt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla ägarna.

6. Uppdrag

Bolaget ska:

- a) Biträda ägarkommunerna vid planering av allmänna vatten- och avloppsanläggningars utbyggnad samt vara en remissinstans vid samhällsplanering i ägarkommunerna.
- b) Utgöra en kvalificerad resurs i ägarkommunernas samhällsplaneringsprocess och hållbarhetsarbete.
- c) Arbeta fram erforderligt underlag inför ägarkommunernas beslut för vatten och avloppsverksamheten avseende taxor, investeringsbudget, verksamhetsområde och allmänna bestämmelser VA (ABVA).
- d) Arbeta fram erforderligt underlag inför ägarkommunernas beslut för avfallshanteringen avseende taxor och investeringsbudget.
- e) Bereda ärenden och genomföra de utredningar inom vatten och avlopps- och avfallsområdet som ägarkommunerna anser behövliga.
- f) Biträda ägarkommunerna vid frågor om skadeståndsansvar enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.
- g) Biträda ägarkommunerna vid kommunernas kris- och beredskapsplanering.
- h) Delta i ägarkommunernas kris- och beredskapsverksamhet.
- i) I övrigt biträda ägarkommunerna i frågor inom bolagets verksamhetsområde.

7. Riktlinjer och mål

Bolaget ska med beaktande av de självkostnadsprinciper som framgår av tillämplig lagstiftning och med beaktande av de taxor som respektive kommunfullmäktige beslutar bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt sätt.

Bolaget ska ha en effektiv organisation som utnyttjar stordriftsfördelar utan att överge det lokala inflytandet.

Bolaget ska upprätthålla hög säkerhet och kvalitet vad det gäller vattenproduktion, vattendistribution, avledning av dagvatten, avledning av spillvatten samt omhändertagande av avskilt slam. Bolaget ska också upprätthålla hög säkerhet och kvalitet vad det gäller avfallshanteringen. Bolaget ska även i övrigt svara upp mot kundernas behov och förväntningar.

Bolagets verksamhet ska bedrivas hållbart avseende alla dimensioner av hållbarhet, det vill säga både social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Bolagen ska på dessa områden följa samma målsättningar och krav som de kommunala verksamheterna.

8. Ärenden av principiell beskaffenhet

Bolaget ansvarar för att ägarkommunernas kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som för kommunen/-erna är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med Varbergs Stadshus AB och/eller Falkenbergs Stadshus AB.

Exempel på sådana ärenden, som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och därför kräver att kommunfullmäktige ska beredas möjlighet att ta ställning innan beslut fattas, utgör:

- Strategiska beslut om ändrad inriktning på verksamheten i bolaget eller i dotterbolag.
- Beslut med strategisk betydelse för kommunkoncernerna.
- Större investeringar i bolaget eller i dotterbolag.
- Förvärv eller försäljning av fastigheter.
- Förvärv, fusion eller försäljning av verksamheter och aktier i bolaget eller i dotterbolag.
- Bildande av dotterbolag.
- Bolagets ägardirektiv till dotterbolag.
- Ställande av säkerhet.

9. Ekonomi, rapportering m.m.

Bolaget ska fortlöpande, via ägarbolagen, hålla ägarkommunerna informerade om dess verksamhet.

Det innebär bland annat att bolaget ska översända följande handlingar:

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll med tillhörande beslutsunderlag från styrelsemöten.

Bolaget ska följa de krav som Varbergs Stadshus AB respektive Falkenbergs Stadshus AB fastställt vad gäller rapportering och ekonomi.

Bolaget ska dessutom till ägarkommunerna lämna de uppgifter som ägarkommunerna bedömer vara nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Bolaget ska initiera möten med Varbergs Stadshus AB och/eller Falkenbergs Stadshus AB om omständigheterna påkallar det.

Styrelseledamöter och VD ska delta vid samråd, konferenser eller liknande som ägarna kallar till.

10. Ägarsamråd

I delägda bolag förekommer behov av särskilda samråd där ägarkommunerna tillsammans med bolagets och ägarbolagens presidium och VD träffas. Varbergs Stadshus AB och Falkenbergs Stadshus AB kallar till ägarsamråd minst en gång per år och fastställer dagordning. Ägarsamråd ska alltid ske inför bolagets beslut om budget och flerårsplan.

På ägarsamrådet ska bolaget informera om verksamhetsmässig och affärsmässig utveckling samt redovisa väsentliga händelser i verksamheten och frågor som eventuellt kan bli föremål för underställningsplikt till ägarkommunernas fullmäktigeförsamlingar. Vid ägarsamråd inför styrelsens beslut om budget och flerårsplan ska bolaget redogöra för ägarbolagens uppdrag samt vad de innebär för bolaget.

11. Förhållande till övriga kommunala styrdokument

Bolaget ska, såsom delägt bolag, beakta styrdokument från båda ägarkommunerna och ägarbolagen. Om ägarkommunernas styrdokument är motstridiga ska bolaget följa den ägarkommuns styrdokument där bolaget har sitt säte. Bolaget ska uppmärksamma ägarkommunerna eller ägarna på motstridiga styrdokument.

12. Personal- och lön

Bolaget ska hantera sina personalfrågor så att de i så stor utsträckning som möjligt harmoniserar med tillämpningen av personalfrågor inom ägarnas organisationer, avseende t ex lönestruktur och personalförmåner. Undantag kan ske vid skillnader hänförliga till kollektivavtal. Bolaget ska årligen samråda med ägarnas HR-chefer alternativt förhandlingschefer angående lönesättning och eventuella personalförmåner i bolaget.

Innan bolagets styrelse fattar beslut om anställning eller avveckling av VD krävs samråd med styrelserna i Falkenbergs Stadshus AB och Varbergs Stadshus AB. Beslut om VD:s lön, inklusive årlig löneöversyn, och andra anställningsförmåner ska föregås av samråd med ordföranden för Falkenbergs Stadshus AB och VD för Varbergs Stadshus AB.

Bolaget får inte medge löneväxling för anställd med större belopp än vad som är avdragsgillt för bolaget.

13. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 9 §§ kommunallagen samt till lekmanrevisorers granskning.

14. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen i de båda ägarkommunerna.

15. Upphandling

Bolaget ska sträva efter att delta i de upphandlingar ägarkommunerna genomför.

16. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägarna får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppgge att strykning/utelämnande skett.

17. Taxa för utlämnade av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Falkenbergs kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

18. Offentlighet

Allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

Om bolaget överlämnar verksamhet till privat utförare ska bolaget genom avtalet med utföraren tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

19. Arkiv

Falkenbergs kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget. Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Falkenbergs kommun.

20. Bolagsstämma

Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske. Bolagsstämma ska hållas enligt tidplan som ägarkommunerna bestämmer. Bolagsstämman ska vara öppen för allmänheten.